

УДК 159.922.(043.2)

Н.С. Михальчук, студент

Національний авіаційний університет, Київ

ПСИХОЛОГІЧНА СТАТЬ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ГРУПОВОГО СТАТУСУ ОСОБИСТОСТІ

В традиційному українському суспільстві навіть раніше до жінок, які виявляли чоловічі риси характеру ставилися прихильно. А сучасність з її індивідуалістичним характером і погонів змінила ставлення до традиційних жіночих ролей, вияв чоловічих не тільки не засуджується, але й вітається, визнається навіть необхідним для сучасної жінки. З огляду на це нам було цікаво дослідити, чи впливає психологічна стать на груповий статус особистості та механізми такого впливу.

При проведенні дослідження були використані методика діагностики рівня суб'єктивного контролю Роттера, соціометрія, методика діагностики домінуючої стратегії захисту в спілкуванні В.В.Бойко, методика для діагностики самооцінки та методика С.Бем „Маскуліність-фемінність”. Маскуліність і фемінність – нормативні уявлення про соматичні, психічні і поведінкові властивості, характерні для чоловіків і жінок.

Згідно отриманих результатів, рівень загальної інтернальності має зворотню кореляцію з фемінністю. Традиційні уявлення все ж мають вагомий вплив на сучасне суспільство, на особливості виховання. Чоловік постає незалежним, відповідальним за дії, контролюючим ситуацію, жінка – більш залежною, в тому числі від зовнішніх обставин. Щодо особливостей спілкування, то серед трьох стратегій психологічного захисту фемінність позитивно корелює з униканням, а маскуліність наближається до позитивної кореляції з агресією. Це можна пояснити з точки зору традиційних ролей людини. Уникнення позитивно корелює з інтернальністю невдач, а миролюбство формує зворотній зв'язок. Чим більше людина бере на себе відповідальність, особливо за невдачі, більше усвідомлює, тим більше намагається уникати її в проблемних ситуаціях. За миролюбства через взаємодію з іншими при вирішенні проблем людина бере на себе менше відповідальності.

Рівень інтернальності у невдачах позитивно корелює з позитивним вибором у навчанні, що зрозуміло з огляду на підвищення відповідальності при збільшенні інтернальності. Негативний вибір у навчанні негативно корелює з самооцінкою і рівнем міжособистісної інтроверсії. Коли в людини занижена самооцінка вона вразлива, відчуває прагнення до усамітнення щоб забезпечитися від зовнішньої загрози, тому менше спілкується. Людина з вираженою інтроверсією має досить великий вибір варіантів дій, тому довше обдумує питання своїх завдань, а на запит одногрупників щодо навчання реагує повільніше, ніж інтровертована особистість. Занижена самооцінка водночас може викликати страх підказати, щоб не дати неправильної відповіді, побоювання бути поміченим викладачем. Оточення робить висновок про те, що раціональніше звертатися до іншої людини в питаннях навчання. Отже психологічна стать впливає на груповий статус через те, що визначає формування стратегії психологічного захисту та рівня інтернальності як важливих чинників соціального вибору.